

UDENRIGSMINISTERIET

EUROPAUDVALGET
Alm. del - bilag 735 (offentligt)

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EU-sekr.

18. marts 2003

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges i forbindelse med Det Europæiske Råd i Bruxelles den 20.-21. marts 2003 Rådets rapport om nøglespørgsmål vedrørende de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker for 2003, 7200/03.

**RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION**

**Bruxelles, den 7. marts 2003 (12.03)
(OR. en)**

7200/03

**UEM 66
ECOFIN 79
SOC 119
MI 51**

RAPPORT

fra: Økofin-Rådet

til: Det Europæiske Råd

Vedr.: Nøglespørgsmål vedrørende de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker for 2003

Økofin-Rådet godkendte på samlingen den 7. marts 2003 dokumentet om nøglespørgsmål vedrørende de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker for 2003. Rådet besluttede at forelægge bidraget for Det Europæiske Råd.

Rapporten følger vedlagt.

Nøglespørgsmål vedrørende de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker for 2003

I. Indledning og hovedbudskab

På tærsklen til udvidelsen står Den Europæiske Union over for flere udfordringer:

- **Den økonomiske vækst** har vist sig at være svagere end forventet for et år siden, og udsigterne formørkes af økonomisk usikkerhed og globale politiske risici. Vore økonomier er imidlertid stadig robuste og vi erkender, at der er et hastende behov for højere vækst. Med henblik herpå og for at styrke tilliden er vi fast besluttet på yderligere at videreføre sunde makroøkonomiske politikker samtidig med, at reformerne på arbejds-, produkt- og kapitalmarkedet fremskyndes. I den forbindelse er vore topprioriteter **reform af beskæftigelsessystemerne** samt fremme af **iværksætterkultur og innovation**.
- Vi har forpligtet os til at nå de mål for **beskæftigelsesfrekvensen**, der blev fastlagt på Det Europæiske Råds møder i Lissabon og Stockholm. Med henblik herpå bør hver medlemsstat videreføre reformer af skattesystemer og indkomstoverførselsordninger, forbedre løndannelses-systemer, modernisere lovgivningen vedrørende beskæftigelsessikkerhed, forbedre effektiviteten af aktive arbejdsmarkedsprogrammer og af arbejdskraftens mobilitet samt træffe foranstaltninger til forøgelse af arbejdskraftudbuddet.
- Europa har et iværksætterefterslæb, især i de videnbaserede sektorer. For at forbedre rammebetingelserne for **iværksætterkultur og innovation** må vi træffe foranstaltninger til at gøre det lettere at komme ind på og ud af markederne, forbedre adgang til finansiering og teknisk viden, forbedre regulering og nedbringe de administrative byrder. Vi må også videreføre konkrete foranstaltninger i retning af at øge EU-investeringer i innovation, viden og FoU samt fjerne hindringer for anvendelse af teknologi overalt i samfundet.

- Trods fremskridt de seneste år er **yderligere budget- og strukturreformer**, herunder håndtering af de udfordringer, der skyldes aldrende befolkninger, nødvendige for at sikre de offentlige finansers holdbarhed på lang sigt, og samtidig forbedre deres kvalitet, og for at øge det langsigtede vækstpotentiel i de europæiske økonomier.
- **Udvidelsen** af Den Europæiske Union **udgør en markant udfordring i de kommende år** og gør det nødvendigt at styrke politikkoordineringsprocedurerne samt revidere EU's system for økonomisk styring, således at tiltrædelseslandene effektivt kan blive integreret i processen for koordinering af de økonomiske politikker.

De overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker er det centrale instrument for økonomisk politikkoordinering. Ifølge traktaten skal der være overensstemmelse mellem beskæftigelsesretningslinjerne og de overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker, og den løbende strømning bør øge **effektiviteten af og sikre sammenhængen i de forskellige politikkoordineringsprocesser.**

De overordnede retningslinjer for de økonomiske politikker bør være kortfattede og præcise. De opstiller strategien for den økonomiske politik og de prioriterede aktioner for EU og for hver medlemsstat over et tidsrum på tre år. På den baggrund og hvor det er hensigtsmæssigt bør anbefalinger vedrørende økonomiske reformer ledsages af specifikke frister.

II. Makroøkonomiske politikker

På den nuværende baggrund bør de økonomiske politikker i EU rettes mod en genoprettelse af tillid og økonomisk vækst ved hjælp af en beslutsom gennemførelse af den fastlagte strategi for de økonomiske politikker: Det Europæiske Råd's forårsmøde 2003 bør bekræfte sin tilslutning til og styrke gennemførelsen og håndhævelsen af stabilitets- og vækstpagten, give Lissabonprocessen troværdighed og ny fremdrift samt fremhæve de gensidigt styrkende forbindelser mellem sunde makroøkonomiske politikker og strukturpolitikker.

Der bør lægges særlig vægt på euroområdetets samlede politiske udmeldinger. Det er vigtigt, at vores budskab er klart både for markederne og borgerne, nemlig at fremtiden for "vort Europa" afhænger af, at vi samordner vore bestræbelser for en bedre koordinering af vore politikker og yder en beslutsom indsats for at gennemføre strukturreformer.

I forbindelse med svag økonomisk vækst bør medlemsstaterne fastholde budgetdisciplinen i overensstemmelse med stabilitets- og vækstpagten. De bør

- opnå og fastholde **budgetstillinger**, som over det økonomiske konjunkturforløb er **tæt på balance** eller i overskud. De medlemsstater i euroområdet, der endnu ikke er nået dertil, bør hvert år forbedre deres konjunkturkorrigerede budgetstilling med mindst 0,5% af BNP,
- lade **de automatiske stabilisatorer** virke fuldt ud inden for stabilitets- og vækstpagten, og
- forbedre **kvaliteten og holdbarheden af de offentlige finanser** som led i en strategi på mellem- og lang sigt.

EU-medlemsstaterne bør gennemføre politikker, der bidrager til prisstabilitet, herunder f.eks. nøjere lønovervågning.

Samtidig skal der for effektivt at støtte udformningen og overvågningen af politikkerne gøres en indsats med henblik på at **forbedre statistikker og analytiske redskaber** samt øge deres troværdighed og sammenlignelighed i forhold til tid, lande og regioner.

III. Prioriteter for strukturreformpolitik

De økonomiske resultater på mellemlang sigt i hele EU tager udgangspunkt i et **stigende vækstpotentiel** gennem mere effektive strukturreformer. At nå beskæftigelsesmålene, styrke den sociale og økonomiske samhørighed samt bringe den økonomiske udvikling i overensstemmelse med miljøbelastningerne afhænger i vid udstrækning af en genoprettelse af vækstudsigterne ved beslutsomt at videreføre den reformdagsorden, der blev fastlagt i Lissabon. Selv om der blev opnået visse fremskridt i 2002, bliver reformerne stadig ikke gennemført hurtigt nok, og der er reel fare for at tabe gnisten og ikke nå Lissabon-målene. Vore bestræbelser må øges og bør navnlig fokusere på følgende områder:

1. Iværksætterkultur og små virksomheder

Europa har et iværksætterefterslæb, især i de videnbaserede sektorer. Det potentielle bidrag, som nye iværksættere og små virksomheder kan yde til beskæftigelse, vækst og regional udvikling, er ikke blevet realiseret fuldt ud. Det er vigtigt, at der samtidig arbejdes på en forbedring af det generelle erhvervmiljø for europæisk industri. I den forbindelse er følgende vigtigt:

- Mekanismer, som kan gøre det nemmere at **komme ind på og ud af markeder** ved at tage konkurs- og insolvensprocedurer op til yderligere overvejelse, forbedring af **adgangen til finansiering** og teknisk viden, således at der kan skabes et gunstigt klima for iværksættere og SMV'er til igangsætning og vækst.
- **Forbedring af lovgivningen** og begrænsning af de administrative byrder på såvel fællesskabsplan som nationalt plan på grundlag af aktive bidrag fra alle institutioner med henblik på at forenkle, præcisere og ajourføre fællesskabslovgivningen og den national lovgivning; iværksættelse af en samlet **vurdering af konsekvenserne** af den foreslåede lovgivning og de foreslåede politiske initiativer for at sikre, at hvert enkelt kommissionsforslag omfatter en analyse af dets potentielle betydning for industriens konkurrenceevne og konkurrencevilkårene på markedet.

- Tilskyndelse til formidling af bedste praksis med hensyn til god **selskabsstyring**, således at den økonomiske effektivitet styrkes, og tilliden øges.

2. Sammenkædning og fuldendelse af de europæiske markeder

- EU er i dag stadig mere indbyrdes afhængig og sammenkædet, og der skal gøres en indsats for at sikre, at hindringer for integration fjernes. Trods de fremskridt, der er gjort med at tilvejebringe et virkeligt indre marked, skal indsatsen forstærkes på en række områder: netværksindustrier, finansielle markeder, tjenesteydelser, forbedring af gennemførelsesgraden for direktiverne vedrørende det indre marked i overensstemmelse med de mål, der blev fastlagt i Stockholm og Barcelona, samt begrænsning af statsstøtte. Reformerne bør tage sigte på:
 - at **øge konkurrencen** ved at styrke de uafhængige **konkurrencemyndigheders** og de tilsynsførende myndigheders rolle i forbindelse med markedsundersøgelser samt sagsbehandling, idet der gribes ind over for utilstrækkelig konkurrence på nyligt liberaliserede markeder;
 - at fortsætte bestræbelserne på at **begrænse statsstøtte** og øge dens effektivitet ved at sikre, at den målrettes mod reelle markedsfejl; dette indebærer, at statsstøtteordningen skal forenkles og moderniseres, og det sikres, at ordningen støtter væksten i alle regioner i EU;
 - at beskytte finansieringen af **tjenesteydelser af almen økonomisk interesse** og sikre, at EU's statsstøtte- og konkurrenceregler ikke bringer leveringen af offentlige tjenester i fare og tilsvarende, at medlemsstaternes finansieringsordninger ikke skævvrider markedet for omsættelige tjenester;
 - at liberalisere det indre marked for tjenesteydelser, hvor Kommissionen fuldender **strategien for tjenester i det indre marked** ved at foreslå en række foranstaltninger, der skal overvinde tidligere og nuværende vanskeligheder med at sikre et indre marked for omsættelige tjenester;

- hurtigt at gennemføre liberaliseringsaftaler inden for **energi** (elektricitet og gas) ved at sikre, at sammenkøblingsforpligtelserne bliver indfriet, at fortsætte liberaliseringen af jernbane- og luft-**transport** og at arbejde hen imod vedtagelse af retningslinjer og ledsagende finansieringsbestemmelser om transeuropæiske net med henblik på en bedre anvendelse af eksisterende infrastruktur og etablering af de manglende forbindelser i Europas nøgleinfrastruktur og fremme af investeringer i basisinfrastrukturer bl.a. gennem fælles offentlig-private initiativer;
- at fuldende **handlingsplanen for finansielle tjenesteydelser**, hvis delforanstaltninger skal lovfæstes senest i 2005, gennem egentlig og effektiv gennemførelse af eksisterende direktiver og at sikre, at de øvrige foranstaltninger er forholdsmæssigt afpassede og omkostningseffektive, idet der gøres alt, hvad der er muligt, for, at der kan blive etableret et integreret marked for værdipapirer inden udgangen af 2003; at arbejde hen imod at mindske hindringerne for oprettelse af et reelt **europæisk marked for risikovillig kapital**, der kan støtte iværksætteraktiviteter, og bl.a. gennemgå de nuværende hindringer for investeringer fra institutionelle investorer (pensionsfonde) på markederne for risikovillig kapital;
- inden for **beskatning**, efter den politiske enighed om beskatning af renteindtægter, nu hurtigt at gøre fremskridt med henblik på endelig vedtagelse af skattepakken.

3. Opbygning af den videnbaserede økonomi

Væksten på mellemlang sigt i Europa afhænger af, at der findes nye kilder til vækst. Teknologi og menneskelig kapital er vigtige i den forbindelse, og udfordringen er at udvikle politikker, der kan udnytte deres potentiale og hjælpe med til at omdanne Europa til en videnbaseret økonomi. I den forbindelse må vi fortsat træffe konkrete foranstaltninger til at øge EU's investeringer i innovation, viden og forskning og udvikling samt fjerne hindringer for anvendelsen af teknologi og derved omsætte innovationer til produktionsfremgang i hele samfundet og effektiv investering i menneskelig kapital. Dette indebærer

- at der skabes rammebetingelser for øgede og effektive investeringer i **forskning** i frontteknologier, at betingelserne forbedres for at øge **private** investeringer i **FoU** og nærme sig målet på 3% af BNP for FoU, og at innovative aktiviteter fremmes ved samarbejde mellem universiteter, forskningscentre og erhvervslivet; at oprettelsen af informationssamfundet i Europa videreføres gennem iværksættelsen af **e-Europe**-programmet med særligt fokus på telekommunikationssektorens rolle;
- at der tilvejebringes de rigtige incitamenter for at lette omsætningen af forskning og innovation til økonomisk værditilvækst ved at nå til enighed om vedtagelsen af et gennemsigtigt, ikke-diskriminerende og ikke-kostbart **EF-patent**, at der udvikles en passende ordning for intellektuel ejendomsret og at der tilskyndes til reformer, som letter anvendelsen og formidlingen af teknologi i hele samfundet;
- at de europæiske **uddannelses- og erhvervsuddannelsessystemer** reformeres med vægt på grundlæggende kvalifikationer, livslang læring, udvikling af digitale færdigheder og sikring af høje kvalitetsstandarder og effektivt ressourceforbrug.

4. Reformen med henblik på flere og bedre job, styrkelse af social samhørighed

På Det Europæiske Råds møde i Lissabon og Stockholm blev der fastlagt klare mål for beskæftigelsesfrekvensen. At nå disse mål kræver, at markederne for varer, tjenesteydelser, kapital og arbejde fungerer bedre, en passende blanding af politikinstrumenter vedrørende efterspørgsels- og udbudssiden samt ændringer i kulturelle og sociale faktorer, især med hensyn til kvinders og ældre arbejders deltagelse. Det er derfor vigtigt at sende et klart signal om, at der er behov for en fortsat arbejdsmarkedsreform med henblik på at rette op på beskæftigelsesunderskuddet i Europa. Samtidig skal velfærdssystemerne bevares, moderniseres og styrkes. De europæiske stater skal sikre social solidaritet ved hjælp af mere bæredygtige sociale beskyttelsessystemer. Dette indebærer:

- **reformer af indkomstoverførselsordningerne**, så de fremmer deltagelse i arbejdsstyrken og modvirker fattigdoms- og ledighedsfælder ved at behandle spørgsmål såsom betingelser knyttet til overførselsindkomster, kriterier for tildeling af ydelser, ydernes varighed, kompensationsgrad, sociale ydelser forbeholdt personer i beskæftigelse, brugen af skattefradrag, de administrative systemer; **reform af skattesystemerne** i vekselvirkning med indkomstoverførselsordningerne med henblik på at øge arbejdskraftefterspørgslen og arbejdsmarkedsdeltagelsen, navnlig for de lavtlønnede;
- forbedringer af **løndannelsessystemer**, så de kan tage højde for sammenhængen mellem lønudvikling, prisstabilitet og situationen på arbejdsmarkedet og derved muliggør, at lønningerne udvikler sig efter produktivitsudvikling og kvalifikationsforskelle, samt modernisering af **lovgivningen om beskæftigelsessikkerhed** ved at lempe alt for restriktive elementer, der påvirker dynamikken på arbejdsmarkedet samtidig med, at arbejdsmarkedets parter rolle i overensstemmelse med national praksis respekteres;
- forbedring af effektiviteten af **aktive arbejdsmarkedsprogrammer** ved bedre opfølgning og overvågning;
- **forbedring af arbejdskraftens mobilitet** på tværs af erhverv, sektorer, regioner og grænser, så der opnås en bedre overensstemmelse mellem udbud og efterspørgsel, for eksempel ved at øge gennemsigtigheden og forbedre metoderne til gensidig anerkendelse af erhvervsuddannelsessystemer og ved at fortsætte det igangværende arbejde vedrørende mulighederne for at overføre rettigheder til social sikring;
- forøgelse af arbejdskraftudbuddet i alle relevante grupper - ældre, kvinder, indvandrere og unge også med henblik på finanspolitisk holdbarhed. Navnlig tilskyndelse til **aktiv aldring** ved på omkostningseffektiv vis at modvirke incitamenterne til tidlig tilbagetrækning og gøre en øget indsats for at forbedre ældre arbejdstageres muligheder, f.eks. gennem lovgivning om ordninger med delvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet; livslang læring; nedbringelse af hindringer og negative incitament for kvinders deltagelse i arbejdsstyrken ved bl.a. at forbedre mulighederne for børnepasning;

- styrkelse af **arbejdets kvalitative aspekter**, ved bl.a. at undersøge sundheds- og sikkerhedsaspekterne på arbejdspladsen. Investering i arbejdskvalitet er et nødvendigt supplement til de politikker, der tager sigte på at øge deltagelsen i arbejdsstyrken og nedbringe arbejdsløsheden;
- **strømlining** af alle dimensioner af den økonomiske politik og beskæftigelsespolitikken fra og med Det Europæiske Råds forårsmøde 2003 og gennemførelse af den reformerede **beskæftigelsesstrategi**, som bør være resultatorienteret og udstikke færre og bedre retningslinjer;
- effektiv og retfærdig tackling af de udfordringer, som de dramatiske demografiske ændringer skaber, ved at gennemføre yderligere reformer af **pensionsordningerne** med hensyn til finansiel holdbarhed, tilstrækkelighed og tilpasningsevne i forbindelse med nye behov, på grundlag af den fælles rapport om pensioner og på opfølgende arbejde vedrørende udveksling af erfaringer og bedste praksis;
- undersøgelse af hvorledes befolkningens aldring indvirker på **sundhedsvæsenene** med hensyn til bæredygtighed, adgang og kvalitet og længerevarende ældrepleje, med udveksling af oplysninger og bedste praksis;
- forbedring og strømlining af **den overordnede ramme for politikkerne vedrørende social beskyttelse** (herunder pensioner, inddragelse, sundhedspleje) ved at lægge større vægt på de sociale beskyttelsesordningers modernisering og holdbarhed og kortlægning af bedste praksis, og med bevarelse af fleksibiliteten og med respekt for forskelle mellem politikker.

5. Bæredygtig udvikling

Siden 2001, hvor Det Europæiske Råd i Göteborg tilføjede en miljødimension til Lissabonstrategien, er der blevet lagt vægt på betydningen af, at miljøpolitikken integreres i den økonomiske politik og i social- og arbejdsmarkedspolitikken i forbindelse med bæredygtig udvikling, samt på en fremskyndelse af Cardiff-processen for så vidt angår integration af miljøkrav i sektorpolitikkerne. For så vidt angår **miljømæssig bæredygtighed** bør vi fokusere på:

- at færdiggøre arbejdet med vedtagelsen af direktivet om **beskatning af energiprodukter** for at forbedre energieffektiviteten og fremme anvendelsen af vedvarende energikilder og deres konkurrenceevne; fremme af **vedvarende energikilder** og energieffektivitet på en omkostnings-effektiv måde og med så få forvridende virkninger som muligt;
- at fjerne hindringer for **indførelsen af miljøteknologier** ved at fuldføre og vedtage den relevante handlingsplan og tilskynde medlemsstaterne til at træffe foranstaltninger med henblik på dens gennemførelse;
- at styrke Cardiff-processen for så vidt angår **integration af miljøhensyn i alle politikker** og aktioner og fremme passende **økonomiske værktøjer** for at opnå korrekt prissætning; reformere støtte, der har en betydelig negativ indvirkning på miljøet; mindske forvridningerne i **valget af transportformer**, så priserne bedre afspejler deres omkostninger for samfundet;
- at revidere og gennemføre de europæiske **strategier for bæredygtig udvikling**; inddrage den bæredygtige udviklings **eksterne dimension** ved at sikre, at EU indfrier sine forpligtelser fra Doha, Monterrey og Verdenstopmødet om Bæredygtig Udvikling (Johannesburg); at fortsætte og øge bestræbelserne på at opfylde **Kyoto-forpligtelserne**, navnlig yderligere formindskelse af drivhusgasemissionerne;
- Et meget vigtigt aspekt ved bæredygtig udvikling er **de offentlige financers holdbarhed**. Dette indebærer ud over foranstaltninger til at imødegå de demografiske udfordringer - navnlig med hensyn til pensioner og sundhedssektoren - en opgradering af vurderingen af de offentlige financers holdbarhed i forbindelse med stabilitets- og vækstpagten og navnlig ved en forbedring af de langsigtede budgetfremskrivningers kvalitet og sammenlignelighed.